

"Hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning." (2.Kor.5:17)

Findes der nogen synd hos den, som er i Kristus? Lever synden videre hos en, som tror på Ham? Findes der nogen synd hos dem, der er fødte af Gud eller er de fuldstændig befriede fra den?

Ingen må forestille sig, at dette er et spørgsmål, som blot stilles af nysgerrighed, eller at det er uvigtigt, om det besvares på den ene eller den anden måde.

Det er tværtimod et meget vigtigt spørgsmål for enhver alvorlig Kristen, thi svaret på det angår i allerhøjeste grad både hans nuværende og evige lyksalighed. Og alligevel kender jeg ikke til nogen uenighed om svaret i den ældste kristne kirke. Der var i virkeligheden ingen mulighed for at diskutere det, eftersom alle kristne var enige. Og så vidt jeg ved, har hele rækken af de fortidige kristne, som har efterladt noget skriftligt, med én stemme forklaret, at selv de, som tror på Kristus, sådan at de er stærke i Herren og i Hans vældige kraft, alligevel må kæmpe mod kød og blod, mod deres onde natur, såvel som mod fyrster og højheder. Og på dette punkt ligner vor engelske kirke - ligesom på de fleste andre punkter - den oprindelige kirke, idet den i den niende trosartikel forklarer: *Arvesynden er fordævelsen af ethvert menneskes natur, hvorved et menneske igennem sin natur har hang til det onde, så kødet begærer Ånden. Og denne smitte i vor natur forbliver selv i dem, som er født på ny, hvorigennem kødets begær - på græsk frónäma sarkós - ikke er underlagt Guds lov. Og selv om der nu ingen fordømmelse findes for den, som tror, har dog dette begær i sig selv karakter af synd.*"

Samme vidnesbyrd aflægger alle andre kirker, ikke blot den græske og den romerske, men også alle reformerede kirker af enhver bekendelse i Europa. Nogle af disse synes ganske vist at drive sagen alt for langt, idet de beskriver hjertets fordærv hos den troende sådan, at de knapt erkender, at han har nogen magt over dette hjertets fordærv, men snarere lever i trældom under det.

På denne måde gør de knap nogen forskel på troende og ikke troende.

For at undgå denne yderlighed, faldt mange velmenende mænd, frem for alt de, som stod under den afdøde grev Zinzendorfs ledelse, i den anden grøft, idet de forfægtede, at alle sande troende er frelst, ikke blot fra syndens herredømme, men fra selve nærværelsen af indre såvel som ydre synd, så den ikke længere findes hos dem. Og for omkring 20 år siden overtog mange af vore landsmænd den samme opfattelse, at der ikke findes noget som helst fordærv tilbage i den menneskelige natur hos dem, som tror på Kristus.

Det er sandt, at da tyskerne blev presset på dette punkt, erkendte de snart - i det mindste mange af dem - at synden stadig findes i kødet, men ikke i hjertet hos den troende. Og efter nogen tid, da urimeligheden i det blev påvist, opgav de helt deres standpunkt og indrømmede, at synden stadig findes, men at den ikke behersker den, som er født af Gud.

Men englænderne, som havde overtaget læren fra dem - nogle direkte, nogle i anden eller tredje hånd - var ikke så lette at overtale til at opgive deres yndlingssætning. Og selv om størstedelen af dem følte sig overbeviste om, at den var fuldstændig umulig at forsvare, kunne et fåtal ikke overtales til at opgive den, men holder fast ved den den dag idag.

II.

Ef.4:21. For deres skyld, som alvorligt elsker Gud og længes efter at lære sandheden at kende, som den er i Jesus, er det ikke af vejen at gennemtænke dette punkt i ro og med upartiskhed. Herunder bruger jeg uden forskel ordene: "Født på ny, retfærdiggjort og troende". For selv om de ikke har fuldstændig samme betydning - det første refererer til en indre, faktisk forandring, det andet en forandring i et gensidigt forhold og det tredje det middel hvorigennem disse forandringer tilvejebringes - så går de alligevel ud på en og samme sag, eftersom hver og en, som tror, bliver både retfærdiggjort og født af Gud.

Med synd mener jeg her indre synd: hver syndig sjælelig egenskab, tilbøjelighed eller sindsbevægelse såsom hovmod, egenvilje, kærlighed til verden af enhver art og grad eller kødelig lyst, vrede, dårligt temperament, med et ord - ethvert sindelag, som strider imod det sind, som var i Kristus.

Spørgsmålet gælder altså ikke ydre synd; hvor vidt et Guds barn kan begå en sådan eller ej. Vi er alle enige om at holde fast ved ordet: 1.Johs.3:8,9. "Den, der gør synd, er af Djævelen." Vi bekender også: "Enhver, der er født af Gud, gør ikke synd." Vi behandler heller ikke nu spørgsmålet om, hvor vidt indre synd altid vil forblive hos Guds barn, hvorvidt synden altså vil fortsætte i sjælen så længe den lever videre i kroppen. Vi spørger os heller ikke om, hvor vidt et retfærdiggjort menneske kan falde tilbage i indre eller ydre synd. Men det drejer sig helt enkelt om dette: "Befries en retfærdiggjort eller et menneske, der er født på ny, fra al synd så snart det er blevet retfærdiggjort? Findes der da ingen synd i dets hjerte? Og heller ikke bagefter, for så vidt det ikke falder ud af nåden."

Vi erkender, at et retfærdiggjort menneskes tilstand er ubeskrivelig højt og herligt. Det er født på ny, "ikke af blod, ej heller af

køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud." Det er et Guds barn, et af Kristi lemmer, en arving til himmeriget.

Guds fred, som overgår al forstand, bevarer hans hjerte og hans tanker Fil.4:7. i Kristus Jesus.

Selve hans krop er et tempel for Helligånden og en Guds bolig opbygget i ånden. Han er en ny skabning i Kristus: han er blevet aftvättet og helliget. Hans hjerte er rensset gennem troen, han har undflyet for dærvælsen i verden.

Guds kærlighed er udgydt i hans hjerte ved Helligånden, som blev ham givet.

Og så længe han vandrer i kærlighed - hvilket han altid kan gøre - tilbyder han Gud i ånd og sandhed.

Han holder Guds bud og gør det, som er velbehageligt i Hans øjne.

Han over sig selv i altid at have en uskadt samvittighed overfor Gud og mennesker. Og han har magt over både ydre og indre synd lige fra det øjeblik, han bliver retfærdiggjort.

III.

Men blev han da ikke befriet fra al synd, så ingen synd findes i hans hjerte? Jeg kan ikke sige dette, jeg kan ikke tro det, eftersom apostlen Paulus siger det modsatte. Han taler til troende og han beskriver de troendes tilstand i almindelighed, da han siger: "Kødet begærer imod ånden og ånden imod kødet; de to ligger nemlig i strid med hinanden."

Det kan ikke siges mere udtrykkeligt. Apostlen bekræfter her, at kødet, den onde natur, gør modstand mod ånden selv hos den troende og at der, således, selv hos den, der er født på ny, findes to principper, som ligger i strid med hinanden.

Widere, når han skriver til de troende i Korint, til de i Kristus Jesus helligede, siger han: "Og brødre, jeg kunne ikke tale til jer som til åndelige, men kun som til kødligsindede, som til spæde børn i Kristus." "I er endnu kødelige. Når der nemlig er misundelse og splid iblandt jer, er I så ikke kødelige og vandrer på menneskevis?"

Nuvel, her taler apostlen til sådanne, som uimodsigeligt var troende og som han i samme åndedrag kalder brødre i Kristus, og han taler til dem som om de til en vis grad endnu var kødelige. Han slår fast, at der fandtes misundelse - et ondt sindelag - som forårsagede strid iblandt dem, og alligevel gav han ikke den mindste antydning om, at de havde mistet deres tro. Nej, han forklarede udtrykkeligt, at de ikke havde gjort det, thi i så fald skulle de ikke have været børn i Kristus. Og hvad der er det mest bemærkelsesværdige: han taler om at have et kødeligt sind og at være barn af Kristus som én og samme sag og

- viser dermed klart, at enhver troende, til en vis grad, har et kødeligt sind, så længe han blot er et barn i Kristus.
- I virkeligheden er denne vigtige idé, at der findes to modsatte principper hos de troende, nemlig natur og nåde, kød og ånd, gennemgående i alle Paulus' breve, ja, i alle de hellige skrifter. Næsten alle anvisninger og opfordringer i dem grundes på denne antagelse, idet de henviser til de fordrejede sindelag og de forkerte handlinger hos de samme personer, som de hellige forfattere erkender som værende troende. Og de opfordres uafbrudt til at kæmpe imod disse og sejre over dem gennem kraften af den tro, som var i dem. Og hvem kan tvivle på, at der fandtes tro hos Efesus' menigheds engel når Vor Herre sagde til ham:
- Åb.2:2,3. *"Jeg kender dine gerninger og dit arbejde og din udholdenhed." "Og du har udholdenhed og har døjet ondt for mit navns skyld uden at blive træt."*
- Men fandtes der ikke samtidig nogen synd i hans hjerte? Jo, ellers skulle Kristus ikke have tilføjet: *"Men jeg har det imod dig, at du har svigtet din første kærlighed."*
- Det var virkelig synd, som Gud så i hans hjerte. Følgelig opfordrede han ham til at angre. Og alligevel har vi ingen ret til at sige, at han netop da ikke havde nogen tro. Ja selv Pergamus' menigheds engel opfordres til at angre, og dette forudsætter, at han har syndet og alligevel siger Herren udtrykkeligt: *"Troen på mig har du ikke fornægtet."* Og til Sardes' menigheds engel siger han: *"Styrk det, der er tilbage, men som var ved at dø."* Det gode, der var tilbage, havde været ved at dø, men det var ikke dødt endnu. Der fandtes altså, selv hos ham, en gnist af tro, hvilken han blev opfordret til at tage vare på.
- Åb.2:13.
Åb.3:2.
Åb.3:3.
2.kor.7:1. Yderligere: når apostlen opfordrer de troende til at rense sig fra alt, som tilsmudser kød eller ånd, viser han tydeligt, at disse troende ikke var rensede fra dette.
- Da svarer måske: "Den som afholder sig fra at vise noget ondt, renser sig ipso facto (= gennem selve denne handling) fra alt, som tilsmudser. Men nej. Nogen bespottet mig måske. Jeg føler mig ophidset over det, hvilket er noget der tilsmudser min ånd, men alligevel siger jeg ikke et ord. Da afholder jeg mig fra at vise noget ondt, men dermed renser jeg mig ikke fra smudsens på min ånd, som jeg med sorg erfarede var der. Og ligesom denne opfattelse: "Der findes ingen synd hos en troende, intet kødeligt sind, ingen tilbøjelighed til fejlskridt", strider imod Guds ord, sådan strider den også mod erfaringen hos hans barn. De føler ustandseligt deres hjerter lokket til tilbagefald, en naturlig tilbøjelighed til det onde, en tilbøjelighed til at fjerne sig fra Gud og hænge fast ved denne jordens ting.
- De er dagligt klare over, at synden stadig findes i deres hjerter:

- hovmod, selviskhed, utro og at synden klæber til alt de siger og gør, til og med til deres bedste handlinger og helligste forsæt. Og alligevel ved de, samtidig med dette, at de er af Gud; de kan ikke tvivle 1.Johs.5:19.
- på det et øjeblik.
- De føler Hans Ånd klart vidner med deres ånd, at de er Guds børn. Rom.8:16.
- De glæder sig i Gud gennem Herren Jesus Kristus, gennem Hvem de nu har fået forligelsen. De er altså lige forvissede om, at synd findes hos dem, og at Kristus er i dem, deres herligheds håb. Rom.5:11.
- Men kan Kristus bo i samme hjerte, som der findes synd i? Kol.1:27.
- Ubestrideligt kan Han det, for hvis andet var tilfældet, skulle det aldrig kunne frelses derfra. Der hvor sygdommen er, der er lægen,
- virksom i sit høje kald,
for at helsen sejre skal.
- Kristus kan ganske vist ikke herske der, hvor synden hersker. Ej heller vil Han bo der, hvor synden godtages. Men Han er og bor i hjertet hos enhver troende, som kæmper mod al synd, selv om det endnu ikke er renset, så det ejer helligdommens renhed.
- Det er allerede nævnt, at den modsatte lære, nemlig den, at der ikke findes nogen synd hos den troende, er fuldstændig ny i Kristi kirke, at den i 1700 år var ukendt lige indtil den blev opdaget af grev Zinzendorf. Jeg kan ikke mindes at have set den mindste antydning om en sådan opfattelse, hverken hos ældre eller nyere forfattere, måske med undtagelse af forvildede antinomer. Og disse påstår og tager tilbage samtidigt, idet de erkender, at der findes synd i deres kød, men ikke i deres hjerte. Men enhver ny lære må være falsk, for den gamle religion er den eneste sande, og ingen lære kan være rigtig, hvis den ikke har fundets fra begyndelsen. 1.Johs.2:7.
- Endnu et bevis, imod denne nye ubibelske lære, kan hentes fra de forfærdelige konsekvenser, som den medfører.
- En siger: "Jeg var vred idag." Skal jeg svare: "altså har du ingen tro?"
- En anden siger: "Jeg ved, at dit råd er godt, men min vilje går stik imod det." Skal jeg sige til ham: "Så er du ikke troende, du står under Guds vrede og fordømmelse?" Hvad beviser den naturlige følge af dette? Jo, hvis han tror på det jeg siger, vil hans sjæl ikke blot blive bedrovet og såret, men måske også yderligere forvirret, så han kaster sin frimodighed bort, som ellers har stor løn i følge. Heb.10:35.
- Og når han har smidt sit skjold væk (troens skjold), hvormed skal han da kunne modstå alle den ondes gloende pile. Hvordan skal han kunne overvinde verden, "da dette jo er den sejr, som har sejret over verden: vor tro." Ef.6:16.
- Han står uden våben midt iblandt sine fjender, udsat for deres an-

greb. Hvad er der da mærkeligt i, hvis han da lider et fuldstændigt nederlag, hvis de uden hindringer tager ham til fange, ja, hvis han falder i den ene synd efter den anden og aldrig nogensinde genfinder det gode?

Jeg kan derfor overhovedet ikke godtage den påstand, at der ikke findes nogen synd hos en troende fra det øjeblik, han er blevet retfærdiggjort,

- for det første fordi det strider imod hele Skriftens tankegang,
- og for det andet fordi det strider imod erfaringen hos Guds barn,
- og for det tredje, fordi det er en helt ny lære, som ikke før end for ganske nylig er blevet forkyndt i verden, og med skabnesvangre konsekvenser, idet den ikke blot bedrøver dem, som Gud ikke har bedrøvet, men måske også leder dem til evigt fordærv.

IV.

Lad os dog imidlertid lytte til deres hovedargumenter, som forsøger at støtte denne lære.

Forrest blandt disse står deres forsøg på at med Skriften bevise, at der ikke findes nogen synd hos den troende. De ræsonerer sådan: "Skriften siger, at hver og en som tror er : født af Gud, tvættet, hellig, helliggjort, rene af hjertet, har et nyt hjerte, er et tempel for Helligånden. Ligesom nu det, der er født af kød er kød, altså helt igennem ondt, så er det, som er født af Ånden ånd, altså helt igennem godt. Men et menneske kan ikke være rent, helliggjort og hellig og samtidig være urent, ikke helliggjort, uheilig. Det kan ikke være rent og urent eller have et nyt og et gammelt hjerte samtidigt. Sjælen kan heller ikke være uheilig og samtidig være et tempel for Helligånden."

Jeg har givet denne indvending en så stærk udformning som muligt, så den må fremstå i sin fulde styrke. Lad os nu undersøge den punkt for punkt.

"Det som er født af Ånden, det er ånd, altså helt igennem godt." Jeg anerkender selve teksten, men ikke tillægget. Thi det, som teksten siger er, at ethvert menneske, som er født af Ånden er et åndeligt menneske - dette og ikke mere.

De kristne i Korint var åndelige mennesker, ellers havde de slet ikke været kristne. Og alligevel var de ikke helt igennem åndelige, de var stadigvæk til dels kødelige. "Men de var faldet ud af nåden," indvender man. Apostlen Paulus siger : "Nej, de var selv da børn i Kristus."

"Men et menneske kan ikke være rent, helliggjort, hellig og samtidig uren, ikke helliggjort og uheilig."

..I virkeligheden kan det være det. Sådan var Korinterne: "I lod jer af- 1.Kor.6:9-11 tvætte," siger apostlen "I blev helliggjorte, nemlig rensede fra u- tugt, afgudsdyrkelse, drukkenskab og al anden ydre synd. Og dog var de samtidig, i en anden betydning af ordet, ikke helliggjorte, de var ikke tvættede, ikke indvendigt rensede fra misundelse, ondskabsfulde mistanker og splittelse.

"Men de havde helt sikkert ikke et nyt hjerte og et gammelt hjerte samtidigt." Jovist, det er helt sikkert, at de havde, for netop da var deres hjerter i sandhed fornyede, men ikke fuldkomne. Deres kødelige sind var naglet til korset, men alligevel ikke helt dødt.

"Men kunne de være uheilige samtidig med, at de var et tempel for Helligånden"? 1.Kor.6:19.

Ja, det er sikkert, at de var et tempel for Helligånden. Og det er ligeså sikkert, at de til en vis grad var kødelige, det vil sige uheilige.

Der findes imidlertid endnu et bibelsted, som skal sætte spørgsmålet udenfor al diskussion: "Derfor, hvis nogen er i Kristus, er han 2.Kor.5:17. en ny Skabning; det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til."

"Nu kan et menneske helt sikkert ikke være en ny og en gammel skabning på én gang."

Jø, det kan! Det kan være delvis fornyet, som det var tilfældet med Korinterne. De var uden tvivl fornyede ved Ånden, som var i deres sind, ellers kunne de ikke engang have været børn i Kristus. Og alligevel havde de ikke hele det sind, som var i Kristus, for de misundte hinanden.

"Det siges dog udtrykkeligt: Det gamle er forbi, se, alt er blevet nyt."

Men vi må ikke tolke apostlens ord sådan, at han tvinges til at mod- sige sig selv.

Og hvis vi vil lade ham være i overensstemmelse med sig selv, er ordenes enkle mening følgende: Hans tidligere holdning til retfærdiggørelse, hellighed, salighed, med et ord angående alt det, som hører Gud til, er nu forbi, ligeså hans tidligere begær, hensigter, sindsstemninger, temperament og måder at omgås med andre.

Alt dette er, helt ubestrideligt, blevet nyt, det er i høj grad for- andret fra, hvad det var før. Og alligevel føler han, til sin sorg og skam, rester af det gamle menneske, altfor tydelige spor af sit gamle temperament og sindsstemninger, selv om de ikke kan få herredømmet over ham, sålænge han våger i bøn.

Hele dette ræsonnement: "Hvis han er ren er han ren, hvis han er hel- lig er han hellig", og tyve andre udtryk af samme slags kan let sæt-

tes sammen, er i virkeligheden intet andet end en leg med ord, det er forkert at drage slutninger fra en del til det hele, at drage en generel slutning fra opdelte præmisser.

Hvis man sammenfatter hele ræsonnementet, så lyder det sådan her: "Hvis han overhovedet er hellig, så er han hellig helt igennem."

Det ræsonnement er falskt. Ethvert barn i Kristus er helligt og dog ikke helt igennem helligt. Det er frelst fra synd og dog ikke fuldkomment, synden findes der stadig, men har ikke herredømmet.

Hvis du tror, at den ikke stadig findes - i det mindste i barnet, hvordan det nu må være med ynglingerne og fædrene - har du helt sikkert ikke overvejet højden og dybden, længden og bredden af Guds lov; nemlig den kærlighedens lov, som apostlen Paulus har nedskrevet i 1.Kor. 13, og heller ikke funderet over, at hvert *anomia*, hver uoverensstemmelse med og afvigelse fra denne lov, er synd.

Nuvel, findes der ikke nogen uoverensstemmelse med denne lov i den troendes hjerte eller liv? (Hvordan det kan være med en fuldmoden kristen er et andet spørgsmål.)

Men hvor fremmed for den menneskelige natur må den person ikke være, som kan tro, at ethvert barn i Kristus er helt fyldt af denne kærlighed!

Rom.8:4. "Men de troende 'vandrer efter Ånden' og Guds Ånd bor i dem. Følgelig er de befriede fra selve syndens skyld og magt, med andre ord fra selve syndens eksistens."

Disse begreber er her koplet sammen, som om de var én og samme sag. Men det er de ikke. Skylden er én sag, magten en anden og eksistensen yderligere en sag.

At de troende er befriede fra syndens skyld og magt erkender vi. Men at de er befriede fra dens eksistens benægter vi. Det fremgår heller ikke på nogen måde af disse tekster. Et menneske kan have Guds Ånd boende i sig, kan altså vandre efter Ånden, selv om han stadig føler, at kødet begærer imod ånden. "Men menigheden er Kristi krop og dette indebærer, at dens medlemmer er rensede fra al urenhed, thi hvis det ikke var tilfældet skulle følgen blive, at Kristus og Den Onde var forenede i samme krop". Nej, med sætningen: "De, som er medlemmer af Kristi usynlige krop, føler stadig at kødet begærer imod Ånden", følger ikke, at Kristus har noget fællesskab med Djævelen eller med den synd, som Han sætter dem istand til at modstå og overvinde.

Heb.12:22. "Men er de kristne ikke kommet til det himmelske Jerusalem, hvor intet urent nogensinde skal komme ind?"

Åb.21:27. Jo, og til engle i tusindtal; og til deres ånder, som er retfærdige

Heb.12:23. og nået til fuldendelse, hvilket viser at:

Jord og Himmel med en røst

svarer som fra samme bryst.

Om de er også hellige og ubesmittede når de "vandrer i ånden", selv Gal.5:17. om de ved, at der findes et andet princip inden i dem og at de to ligger i strid med hinanden.

"Men den kristne er forsonet med Gud. Dette er imidlertid utænkeligt, hvis noget af det kødelige sind fandtes tilbage, thi dette er fjendskab mod Gud. Følgelig kan der ingen forsoning ske, andet end ved dets fuldstændige tilintetgørelse."

Vi er forsonede med Gud gennem blodet på korset, og i det øjeblik er *frónāma sarkos*, vor naturs fordærv, som er fjendskab til Gud, lagt under vore fødder; kødet har ikke længere nogen magt over os. Men det eksisterer stadig, og det er stadig, ifølge sin natur, i fjendskab med Gud, det begærer imod Ånden."

"Men de som hører Kristus Jesus til har korsfæstet kødet med dets lidenskaber og begæringer." Gal.5:24.

Det har de gjort, men alligevel findes det stadig hos dem og kæmper ofte for at komme løs fra korset.

"Men de har jo afført sig det gamle menneske med dets gerninger." Kol.3:9.

Ja, og på den måde, som det er gjort klart herover, er det gamle forbi og alt er blevet nyt. Hundrede tekster kan citeres med samme indhold, og de vil alle give samme svar.

"Men for at sammenfatte alt i et ord: Kristus har elsket menigheden og givet sig selv hen for den, for at den skal være hellig og dadelfri." Ef.5:25,27.

Ja og sådan skal det blive til sidst, men har endnu aldrig været fra begyndelsen og til denne dag.

"Men lad erfaringen tale: Alle som bliver retfærdiggjorte, føler i det øjeblik en fuldstændig frihed fra al synd".

Det betvivler jeg. Men hvis de gør det, føler de så altid sådan? Ellers er intet vundet.

"Hvis de ikke gør, er det deres egen fejl."

Det må du først bevise.

"Men kan et menneske i selve sagens natur have hovmodighed i sig uden at være hovmodig, have vrede i sig uden at vredes?"

"Et menneske kan have hovmod i sig, tænke højere om sig selv i visse henseender end han burde og som følge deraf være hovmodig på det punkt og alligevel ikke, i sin almene karakter, være et hovmodigt menneske. Han kan have vrede i sig, ja, en stærk tendens til voldsom vrede og alligevel ikke give efter for denne.

"Men kan vrede og hovmod findes i det hjerte, hvor man kun fornemmer sagthedsmodighed og ydmyghed?"

Nej, men hovmod og vrede kan findes i det hjerte, hvor der findes megen ydmyghed og megen sagthedsmodighed.

"Det tjener intet formål at sige: Disse sindsbevægelser findes gan-

ske vist, men de hersker ikke. Thi synden kan ikke på nogen måde eller i nogen grad være til stede uden at herske. Skyld og magt er nemlig væsentlige attributter til synden. Derfor, der hvor en af disse findes, må alle findes."

I sandhed forunderligt!

"Synden kan ikke på nogen måde eller i nogen grad være tilstede uden at herske."

Dette står i absolut modsætning til al erfaring, til hele skriften, til sund fornuft.

Forbitrelse over en fornærmelse er synd, det er *anomia*, uoverensstemmelse med kærlighedens lov. En sådan har forekommet hos mig tusinde gange, og alligevel havde og har den ikke herredømmet over mig.

"Men skyld og magt er væsentlige attributter til synden. Derfor, der hvor en af disse findes, der må alle findes."

Nej, hvis jeg, i det nævnte eksempel, ikke giver efter for forbitrelsen, som jeg føler, ét eneste øjeblik, så findes der ingen skyld overhovedet, ingen fordømmelse fra Gud for den sag. Og i dette tilfælde har den ingen magt. Selv om den begærer imod ånden, kan den ikke blive enerådende. I det tilfælde, som i titusinde andre, eksisterer synden derfor uden skyld eller magt.

"Men selve tanken, at synd findes hos den troende har en frygtelig og forstemmende betydning. Den betyder, at man strider mod en magt, som har herredømmet over vore kræfter, som holder fast ved erobringen af vore hjerter og der fortsætter sin krig på trods af vores Forløser."

Slet ikke: tanken, at synd findes hos os, indebærer ikke, at den har herredømmet over vore kræfter. Det er ligeså urimeligt, som at en korsfæstet mand skulle have herredømmet over dem, som korsfæster ham.

Det indebærer heller ikke, at synden holder fast i sin erobring af vore hjerter. Thi erobreren er blevet afsat.

Han findes ganske vist stadig der, hvor han engang herskede, men han er lagt i lænker der.

Åb.6:2.

På en vis måde fortsætter krigen derfor, men han bliver svagere og svagere ved det, at den troende går fra kraft til kraft som sejrherre for at sejre.

"Jeg er endnu ikke overbevist. Den som har synd i sig er syndens træl. Derfor antager du, at et menneske er retfærdiggjort, mens han er en syndens træl. Hvis du nu hævder, at mennesker kan være retfærdiggjort, mens de har hovmod, vrede eller utro i sig, ja, hvis du bestemt forsikrer, at alt dette, i det mindste for en tid, findes hos dem, som er retfærdiggjorte, er det så så mærkeligt, at vi har så mange hovmodige, ophidsede utro troende?"

Jeg påstår ikke, at et menneske, som er retfærdiggjort, er en slave

under synden, men jeg påstår, at synden stadig findes, ihvert fald for en tid, hos alle de, som er blevet retfærdiggjorte.

"Men hvis synden stadig findes hos en troende, så er han et syndigt menneske. Hvis f.eks. hovmod stadig findes i ham, så er han hovmodig, hvis egoisme findes, så er han egoistisk, hvis tvivl findes, så er han tvivlende altså slet ingen troende. Hvordan skiller han sig så ud fra de vantro og de, der ikke er født på ny?"

Dette er stadig blot en leg med ord. Dermed siges intet andet end: hvis der findes synd, hovmod, egoisme i ham, så findes der synd, hovmod og egoisme. Og dette kan ingen benægte. Forstået på den måde er han altså hovmodig eller egoistisk. Men han er ikke hovmodig eller egoistisk i samme forstand som den ikke-troende er, d.v.s. behersket af hovmod og egoisme. Herved adskiller han sig fra de, der ikke er født på ny. De adlyder synden, det gør han ikke. Kødet findes hos begge parter, men de vandrer efter kødet, han vandrer efter ånden.

"Men hvordan kan der findes vantro hos en troende?"

Det ord har to betydninger. Det betyder enten: ingen tro eller lille tro, enten fravær af tro eller svaghed i tro. I den første betydning findes vantro ikke hos en troende, i den anden betydning findes den hos alle som er børn (i Kristus). Deres tro er normalt blandet med tvivl eller frygt, d.v.s. med vantro i ordets anden betydning.

"Hvorfor er i bange, I lidettroende." siger Herren. Ved en anden lejlighed: "Du lidettroende, hvorfor tvivlede du?" Mat.8:26. Mat.14:31.

Du ser, her fandtes vantro hos den troende: lidt tro og meget vantro.

"Men denne lære, at synden stadig findes hos den troende, at et menneske kan være velbehageligt for Gud, samtidig med at det har synd i hjertet, den bidrager sikkert til at opmuntre mennesker til synd."

Hvis man forstår læren ret, bliver der ingen sådanne følger af det.

Et menneske kan have Guds velbehag, selv om det erfarer syndens eksistens, men ikke hvis det giver efter for den.

At have synd i sig gør ikke, at man mister Guds velbehag, men det at hengive sig til vreden gør det. Selv om kødet i dig begærer imod ånden, kan du stadig være et Guds barn, men hvis du vandrer efter kødet, er du Djævelens barn. Denne lære opmuntrer altså ikke til at lyde synden, men til at modstå den med al vor magt.

V.

Summen af alt dette er: Der findes hos enhver, selv efter retfærdiggørelse, to modsatte principper - naturen og nåden - eller som apostlen Paulus siger: kødet og ånden. Heraf følger, at selv om børn i Kristus er helliggjorte, er det dog blot delvist. Til en vis grad, alt efter størrelsen på deres tro, er de åndelige, men til en vis grad er de

kødelige. På grund af det opfordres de troende til uophørligt at være på vagt overfor kødet, såvel som verden og Djævelen. Det stemmer med erfaringer hos Guds børn. Samtidig med at de føler dette vidnesbyrd i sig, føler de en vilje, som ikke er helt underlagt Guds vilje.

De ved, at de er i Ham, og alligevel har de et hjerte, som er parat til at afvige fra Ham, bøje sig for det onde i mange henseender, en træghed i det at gøre godt.

Den modsatte læresætning er helt ny, den er aldrig hørt i Kristi kirke fra dengang Han kom til verden og indtil grev Zinzendorfs tid. Og den leder til de mest skæbnessvangre konsekvenser. Den forhindrer at årvågenhed mod vor onde natur, mod den Delila, som man vil bilde os ind er forsvundet, selv om hun stadig findes i os. (Delila = fristeren. Samsons kone, der lokkede ham til at klippe håret så han mistede sin styrke. Den rykker skjoldet bort fra svage troende, lader dem tilbage udsatte for alle angreb fra verden, kødet og Djævelen.

Judas v.3. Lad os derfor holde fast ved den sunde lære, som én gang for alle er blevet meddelt de Hellige og af dem, gennem det skrevne ord, videregivet til alle efterfølgende generationer; nemlig den, at selv om vi er fornyede, tvættede, rensede og helliggjorte i det øjeblik, da vi i sandhed tror på Kristus, så er vi dog ikke helt igennem fornyede, tvættede, rensede, thi kødet, vor onde natur, findes endnu om end kun underkuet, og fører krig mod ånden.

1.Tim.6:12. Må vi så meget mere bruge al nid på at kæmpe troens gode kamp.

Må vi så meget desto mere alvorligt våge og bede imod fjenden i os.

Ef.6:12. Må vi så meget desto mere omhyggeligt sørge for at tage hele Guds fulde rustning på, så vi, selv om vi kæmper både mod kød og blod, mod

Ef.6:13. magter og myndigheder og ondskabens åndemagter i himmelrummet, må kunne stå imod på den onde dag og holde stand efter at have besejret alt.